

Teun Lagas

Politiek weeralarm voor Paars-plus onder drup regen

'Geenpaarsplus', heet de internetpetitie die je kunt ondertekenen tegen het kabinet dat de partijleiders Mark Rutte, Job Cohen, Alexander Pechtold en Femke Halsema moei-zaam en in stilte proberen te vormen. Voordat een snipper papier met paarse plannen en ideeën uit de onderhandelingskamer kon waaien, hadden begin deze week al meer dan 50.000 mensen de aanklacht getekend tegen deze brede coalitie van VVD, PvdA, D66 en GroenLinks. Blijkbaar bij voorbaat een ramp voor het land. Er was nog geen druppel regen te bekennen, maar het politieke weeralarm van de organisatoren van 'Geenpaars-plus' werd alvast afgegeven. Waar die voorbarige woede tegen Paars-plus vandaag komt blijft intussen een raadsel. Dat een regering van die samenstelling meer losmaakt onder veel kiezers dan de andere voor de hand liggende variant van het middenkabinet is al wel duidelijk. Paars spreekt tot de verbeelding, net zoals een kabinet over rechts met Wilders makkelijker tongen losmaakt. Maar om nu een petitie te gaan tekenen waarin paars-plus tevoren al bij het vuilnis wordt gezet? Het is een merkwaardig soort woestheid. De internetactie van het onbekende protestcomité is misschien een echo van de bestseller die alleen nog verkrijgbaar is in winkels voor tweedehands boeken: 'De puinhopen van acht jaar paars'. De overdreven ergernis van wijlen Pim Fortuyn over de twee paarse kabinetten onder leiding van PvdA-premier Wim Kok sloeg enorm aan. Vooral bij ontvreden kiezers die Den Haag alleen maar beschouwen als een bolwerk van politieke elite en stof-fig ambtenarendom. Of zou de vroege protestactie uit

christen-democratische hoek komen? Dat ligt minder voor de hand. Veel CDA'ers herinneren zich weliswaar haarscherp hoe de combinatie Kok-Van Mierlo-Bolkestein destijds paarse verbondenheid vond in hun gezamenlijke wens het CDA na vele jaren eens buiten de macht te houden. Dat anti-CDA-argument wordt echter niet gebruikt door de huidige onderhandelaars. Zodat het CDA een eventueel Paars-plus kabinet gewoon zakelijk vanuit de oppositie onder vuur kan nemen. Dus toch een echo van Fortuyn? Als die gericht is tegen trage polderpolitiek en compromissen van de stilstand, dan baseert het protest zich nog nergens op. De vier als redelijk bekend staande partijleiders Rutte, Cohen, Pechtold en Halsema moeten in staat worden geacht werkbaare regereplannen te maken. En als de protestactie zich richt tegen een stoelklevende Haagse elite en een stroperig ambtenarenkorps, dan is dat eveneens een loze kreet. Voor het eerst in vele decennia kan een jonge paarse VVD-minister-president het stokje overnemen van de eindeloze rij christen-democratische en sociaal-democratische premiers. Een paarse VVD-premier Rutte kan een nieuwe regeer stijl vanuit het Torentje betekenen. Het is te vroeg om te protesteren zonder zijn plannen te kennen. Het kan ook zijn dat die 50.000 ondertekenaars kwaad zijn omdat de kiezers geen invloed hebben op de kabinetformatie. Misschien willen de klagers gewaagde veranderingen in ons democratisch bestel, zoals een rechtstreeks gekozen minister-president. Zulke ideeën vind je vooral bij D66. En die partij is nu juist erg paars.

Lex Oomkes is met vakantie. Teun Lagas neemt deze rubriek vier weken waar.

'Gewoon' zestien ministers in Paars-Plus

Niet acht superministers zullen de kleine coalitiegenoten GroenLinks en D66 niet uit de verf komen.

Peter Bootsma
Promovendus aan het Montesquieu Instituut van de Universiteit Maastricht op coalitievorming

Scheidend informateur Tjeenk Wil- link heeft bij de Paars-Pluspartijen (VVD, PvdA, D66 en GroenLinks) een notitie achtergelaten met bouwste- nen voor hun coalitie. Eén daarvan is het naar voren halen van wat traditi- oneel de laatste twee van de vier p's zijn, die nodig zijn voor een nieuw kabinet: partijen, programma, por- tefeuilleverdeling en de poppetjes. Bovendien is Jacques Wallage aange- treden als een van twee informa- teurs. Hij pleitte ervoor om niet het aantal departementen te beperken, maar wel het aantal ministers. Wal- lage wil naast de minister-president en de minister van Financiën hoog- uit nog zes of zeven ministers.

De informateurs en onderhande- laars zijn mogelijk dus al aan het puzzelen op achterkanten van siga- rendoosjes. Dat zal hen waarschijn- lijk niet vrolijker hebben gestemd. Een reden daarvoor is de verkie- zingsuitslag. Deze wijst namelijk ta- melijk dwingend op een verdeelsleu- tel voor de ministersposten in een Paars-pluscoalitie. D66 en Groen- Links hebben immers elk 10 zetels; de PvdA heeft er 30 en de VVD slechts één meer. Het ligt dan wel zeer voor de hand dat PvdA en VVD elk drie- maal zoveel ministers leveren als D66 en GroenLinks.

Zo'n verdeling is op slechts twee manieren mogelijk. Als de redene- ring van Wallage wordt gevolgd, krij- gen D66 en GroenLinks elk één mi- nisterspost; PvdA en VVD krijgen er elk drie, zodat het totaal aantal mi- nistersposten inderdaad op acht uit- komt. Het is zeer de vraag of D66 en GroenLinks daarmee zullen instem- men: hun ene minister treft dan

Jacques Wallage

slechts niet-partijgenoten aan onder- zijn collega's.

Een keus voor acht ministers levert nog een ander probleem op. De afge- lopen 40 jaar – sinds de totstandko- ming van het CDA – wilden rege- ringspartijen steeds een plek in de sociaal-economische driehoek (Soci-

Alle regeringspartijen willen in sociaal-economische driehoek

ale Zaken, Economische Zaken en Fi- nanciën). In economisch moeilijke tijden blijkt namelijk steeds weer dat deze 'driehoek' leidend is.

Het is in die 40 jaar maar twee keer voorgekomen dat een regeringspar- tij daarin niet vertegenwoordigd was: de ChristenUnie in het kabinet- Balkende IV en D66 in het tweede paarse kabinet. Dat waren de twee

keer dat er een coalitiepartner was met veel minder zetels dan de rest, die zwaar overbedeeld moest wor- den om deze in de coalitie te lokken.

Bij de eerste afwijking van boven- staand patroon, in 2007, had de ChristenUnie naar verluidt Sociale Zaken kunnen krijgen. Die partij liet echter zwaarder wegen dat zij zich met een programmaministerie (jeugd) beter hoopte te profileren.

In het tweede paarse kabinet was D66 met drie ministersposten even- eens zwaar overbedeeld. Dat Wijers na Paars-I zijn vertrek aankondigde van Economische Zaken zorgde er mede voor dat zijn partij een plek in de 'driehoek' verloren zag gaan.

Anno 2010 is de puzzel nog inge- wikkelder. Het ligt voor de hand dat een van de twee kleintjes uit de 'drie- hoek' zullen vallen, aangezien grote broers PvdA en VVD voor gaan.

Als het aantal ministersposten te- ruggebracht wordt tot acht, waar- voor ook GroenLinks zich al eens heeft uitgesproken, dan wordt de puzzel nog veel ingewikkelder. Zo pleitte GroenLinks al voor één minis- ter voor zowel Financiën als Econo- mische Zaken. Die post zal dan onge- twijfeld door PvdA of VVD geclaimd worden. Voor de andere grote partij reestert dan Sociale Zaken (met wat erbij?). Dan zouden D66 en Groen- Links zelfs allebei uit de 'driehoek' vallen. Daar zullen zij beide zware compensatie voor vragen en dat valt met acht ministersposten niet mee.

Waarschijnlijk is dat de vier par- tijen zich laten verleiden door het aantal ministers van het laatste kabi- net: zestien. Dat verruimt de onder- handelingsmogelijkheden, en het geeft D66 en GroenLinks de moge- lijkheid elk twee ministers te leve- ren, tegen PvdA en VVD elk zes. Wij- stevenen aldus gewoon, ouderwets, af op zestien ministers.

Doen wat werkt voor piepjonge criminelen

In Toronto werd een speciaal programma gemaakt voor kinderen die zich antisociaal ontwikkelen. Voer het hier in.

Corine de Ruiter
Hoogleraar Forensische psychologie, Universiteit Maastricht

„Vier aanrandingen, een poging tot beroving, een bedreiging en twee openlijke geweldplegingen. [...] De bende bestond uit 13 jongens in de leeftijd van 9 tot 15 jaar.” Een bericht uit de krant van 28 juni, over de aan- houdingen van een speciaal politie- team in de Rotterdamse wijk Delfshaven-Schiemond. Met enige regelmaat verschijnen dit soort be- richten in de media, en altijd is de verontwaardiging onder burgers en politici groot. Nu wil de Rotterdamse PvdA fractie weten 'waar het is mis- gegaan met de preventie in Schie- mond?.'

Er is een aanpak die werkt: in de Canadese stad Toronto worden een aantal preventieve maatregelen in- gezet die heel effectief blijken te zijn. Dit wordt ondersteund door we- tenschappelijk onderzoek dat wij aan de Universiteit Maastricht heb- ben verricht in samenwerking met het VU Medisch Centrum. Het betrof een groep van circa 200 kinderen on- der de twaalf jaar uit Utrecht, Arn- hem en Rotterdam die voor de eerste keer gearresteerd waren wegens een verdenking van een misdrijf. Wij hebben voor elk kind geïnventari- seerd welke 'criminogene risicofac- toren' aanwezig waren: kenmerken van het kind, het gezin en de omge- ving die een risico vormen voor (ern- stig) antisociaal gedrag. Voor de du- idelijkheid: het gaat hier niet om kin- deren die een rolletje drop uit een winkel hebben gestolen, of een brandje hebben gesticht, maar om kinderen die zich al langere tijd be- zighouden met serieus crimineel ge- drag.

De meeste kinderen uit het onder- zoek woonden in een achterstands-

Deze kinderen zijn vaak depressief en lopen achter op school

slepeutouw worden genomen door oudere, criminele kinderen.

Uit ons onderzoek bleek dat 80 pro- cent van de ouders van de kinderen die een delict hadden gepleegd zwakke opvoedingsvaardigheden hadden. Dat betekende concreet dat zij de regie in de opvoeding kwijt wa- ren, inconsequent of te streng straf- ten, onvoldoende toezicht boden, en tevens te weinig positieve betrok- kenheid toonden bij hun kind. Ou- ders zouden dus veel meer onder- steund moeten worden en gerichte hulp krijgen bij de opvoeding van hun kind.

Wat verder opviel aan de groep kin- deren met crimineel gedrag was de ernst van hun persoonlijke proble- men: meer dan 50 procent had last van depressieve en angstgevoelens;

70 procent was minimaal een jaar achter op school en ongeveer 20 pro- cent had last van concentratiepro- blemen of hyperactiviteit. Ook deze problemen moeten effectief preven- tief aangepakt worden.

Langlopend onderzoek toont aan dat als er niet effectief wordt inge- grepen in deze leeftijdperiode, de kans zeer groot is dat een kind een antisociale ontwikkeling doormaakt en uiteindelijk verder ontspoord. He- laas zijn er in Nederland te veel par- tijen bij deze problematiek betrok- ken, die elk vanuit hun eigen ideeën en belangen opereren, zoals de poli- tie, Bureau HALT, en Bureau Jeugd- zorg. Niet allemaal sluiten die even goed aan op de complexe problemen van de kinderen, hun gezinnen en hun leefomgeving – reden dat Bu- reau HALT (terecht) gestopt is met het aanbieden van de STOP-reactie voor criminele 12-minners. Er zijn ook wel positieve ontwikkelingen gaande, zoals de Veiligheidshuizen, waarin onder meer zorginstellingen en politie samenwerken om jeugd- ge delinquenten op het rechte pad te krijgen.

In Toronto bestaat het Center for Children Committing Offenses, waar ze een aanpak van delinquente 12-minners hebben ontwikkeld die wél werkt. Voor elk kind wordt een uitgebreide analyse gedaan met de EARL – de Early Assessment Risk List – waarmee je de risicofactoren in- ventariseert die samenhangen met een antisociale ontwikkeling. De aanpak wordt dan gericht op de risi- cofactoren die bij dat specifieke kind een rol spelen. Ik zou het moedig vin- den als het nieuwe kabinet zo'n aan- pak gaat invoeren. Want we moeten ons niet door politieke voorkeuren en onderbuikgevoelens laten leiden, maar door wat werkt. Dat zijn we aan kinderen verplicht.

De Nuna5 werd gebouwd door studenten van de TU Delft.

FOTO ANP

Jongeren verlangen duurzame toekomst

Kimo van Dijk, Esther de Wit en Miguel Heilbron
Initiatiefnemers Jongeren Formatie Coalitie voor een duurzame toekomst

Jongeren maken zich grote zorgen. In de debatten tijdens de verkie- zingscampagne kregen met name fi- nanciële onderwerpen en sociaal- economische vernieuwingen aandacht. Te weinig is er gesproken over hoe de toekomst van Nederland en de wereld op een duurzame manier veilig gesteld wordt.

Meer mondiale crises verdienen aandacht. De voedselproblematiek, de internationale armoedeproble- matiek, het onzorgvuldig gebruik van natuurlijke hulpbronnen en de klimaatverandering zijn hier voor- beelden van. De wijze waarop naar deze problemen wordt gekeken en oplossingen worden gezocht heeft grote invloed op onze toekomst. Een nieuw kabinet moet duurzaamheid als uitgangspunt gebruiken om deze crises het hoofd te bieden en te den- ken in kansen. Duurzaamheid is niet links of rechts. Een duurzame, groe- ne en eerlijke economie is onze geza- menlijke toekomst.

Dit betekent kiezen voor sociale, ecologische en economische du- raamheid. Dichtbij en ver weg. Naast de bezuinigingen op korte termijn, moeten we manieren van produce-

ren en consumeren ontwikkelen met een positieve impact op het mi- lieu en mensen, en negatieve impact niet gedogen.

Financiële problemen mogen niet doorgeschoven worden naar volgen- de generaties, en ook niet naar el- ders. Hetzelfde geldt voor de effecten van zaken als klimaatverandering, voedselcrises en de afhankelijkheid van natuurlijke hulpbronnen. Ook heeft de financiële crisis ons geleerd dat het huidige economisch systeem structurele vernieuwingen nodig heeft op de korte termijn en de lange termijn. Jongeren hebben behoefte aan én recht op een kabinet gericht op een duurzame toekomst voor ie- dereen.

Duurzame globalisering is in het belang van Nederland, waar de eco- nomie sterk afhankelijk is van de we- reldmarkt. Dat betekent dat ieder verantwoordelijkheid neemt voor de effecten van zijn handelen, zowel het individu als regering. Duurzaam- heid verdient meer aandacht en moet daarom in het regeerakkoord centraal komen te staan.

Jongeren en politieke jongerenorganisaties verenigd in de Jongeren Formatie Coalitie roepen informateurs en fractielei- ders in een open brief op te werken aan een duurzame toekomst. Ondertekenen kan op www.ontzeduurzametoekomst.nl

Brieven postbus 859, 1000 AW Amsterdam, lezers@trouw.nl

Hulde voor overtredingen

Het Nederlands voetbalelftal is ge- huldigd. Zou er een trofee bestaan waar dit elftal met recht aanspraak op mag maken, dan moet het de prijs voor de meest onsportieve ploeg zijn. Er zijn twee lijstjes waar Oranje met afstand bovenaan prijkt: die van het aantal gemaakte overtredingen en die van het aantal gele kaarten. Nederland maakte gemid- deld 18 overtredingen per wedstrijd en ontving in totaal 24 gele kaarten. Het laat Chili, dat in deze rang- schikking als tweede eindigde met 15 gele prenten, ruimschoots achter zich. De spelopvatting van het Neder- lands elftal in de finale was de ge- welddadige apotheose van een speelstijl die primair op intimidatie en provocatie gericht was. De kara- tetrap van De Jong tegen Xabi Alon- so was ronduit misdadig en ook Van Bommel bewees dat hij een onver- beterlijke recidivist is. De internationale pers komt super- latieven tekort om het grove spel van de Nederlanders te karakterise- ren. In een civiele overtuiging zouden beide heren achter slot en grendel belanden. Fatsoen moet je doen. Daar heeft dit elftal zich weinig tot niets aan gelegen laten liggen. *Hans C. Schmitzler Barcelona*

Vrolijkheid inde straten van Uruguay

FOTO AFP

Er zijn wel ergere dingen

Ik ergerde mij aan de berichten op televisie en in de krant „dat het Oranjeteam nog niet over het ver- lies heen was”. Het is heel simpel: wie aan een wedstrijd begint, weet dat hij of zij kan winnen dan wel verliezen. Wie daar niet mee om kan gaan, moet gewoon helemaal niet meer gaan voetballen. Kijk naar Uruguay: daar gingen ze dezelfde dag de straten gereed ma- ken voor optochten in verband met het feest. Daar was men tevreden met wat men bereikt had: zo ver ge- komen zijn als klein landje! Er zijn

ergere dingen in het leven dan het WK voetbal verliezen. Terecht dat men, ook nu Oranje ver- loren heeft, de boottocht door de Amsterdamse grachten door heeft laten gaan. In diepe rouw gaan zit- ten zou absoluut ongepast zijn. Ge- woon net als Uruguay trevreden zijn met wat je wel hebt. *Aafke Klopman Leeuwarden*

Sport met 'geldluchtje'

Eindelijk, zo dacht ik, komt er ruimte voor gewoon nieuws nu de euforie tamelijk hard is getemd. Vier weken lang opgezaaid te wor-

den met overtrokken berichtgeving over iets dat sport wordt genoemd, maar waarvoor in feite andere ter- men beter van toepassing zijn zo- als: superkapitalisme, fundamen- talisme, psychose enzovoorts, zijn mij te veel. Maar nee, ook maandag bulkte *Trouw* weer van de berichten over de grootste religie van ons land. Be- halve een beetje kritisch stukje van Wim Boevink (Zenuwen door mil- joenen kelen) was er weinig te vin- den naast de idioterie die al weken over ons wordt uitgestort. Dit voetbal heeft werkelijk niets met sport te maken. Het draait om geld. Alles kan nu opeens: gratis open- baar vervoer naar de grachtengor- del in Amsterdam voor de huld- ging, rondvaarten, straalgagerbe- geleiding, en vernielingen worden weer goedgepraat. Zet alles wat met 'sport met een geldluchtje' te maken heeft (bij wielrennen en tennis speelt dit ook) voortaan nu gewoon zonder foto's op de pagina met de beursberichten en toon nu eens echt een kritisch gezicht. Ook als het tegen het volk dat met alle winden meewaait ingaat, noem de zaken bij de naam. U kunt dat op andere gebieden toch ook? *Adri Mudde Ridderkerk*

Een prachtprestatie

Bij het begin van de finale van het WK voetbal zongen onze jongens het volkslied. De laatste regel had- den ze beter niet kunnen zingen. Het klonk zo onderdanig. Heeft het Spaanse volkslied geen tekst? Nie- mand zong mee. Geen woorden, maar daden? Hoe dan ook is de tweede plaats op een toernooi met 32 landen een prachtprestatie. *J.T. Penning-Moorlag Honselersdijk*

Wél wereldkampioen

Maandagmorgen: Ik lees een *Trouw* boordevol voetbalnieuws over Oranje. Nederland heeft de wereld- cupfinale voetbal helaas verloren, maar zoals trainer Bert van Marwijk al zei: „De sterkste wind nu een- maal.” Afgelopen zaterdagmiddag in Leeu- warden: De finish van de internati- nale Frisian Solar Challenge. Het Private Enery Solarbootteam uit Leeuwarden wint hier de wereldcup voor boten die varen op zonne-ener- gie. Een wereldkampioen, maar ook jongeren die enthousiast bezig zijn met een duurzame toekomst: niets daarover in *Trouw*. Calimerogevoel? Als Fries ben ik daar net iets te nuchter voor, maar toch. *Evert Salverda Bolsward*

mirjam visser

denktank

Kwaliteit

Kunst kan in zoverre een verrijking van het menselijk bestaan zijn, dat elke kunstvorm, evenals literatuur, er- toe bijdraagt, dat het menselijk bestaan op een geheel nieuwe, andere manier wordt beleefd. Bij het werk van Dave St- Pierre blijkt hiervan volgens de recensie in *Trouw* geen sprake te zijn. Er is hier kennelijk alleen sprake van perversie, die shockeert. Het blijft verbazen, dat zo iets dan toch gebracht wordt. Wat mij tegenstaat is toch die angst, bij weigering 'er niet bij te horen', achter te lopen, voor kneuterig te worden gehouden. In plaats van beargumenteerd te weigeren, en in elk geval zelf een eigen houding te dur- ven aannemen. Hetzelfde gebeurt wanneer blijkbaar alles tentoonstel- lingswaardig wordt bevonden van aangeboden wordt door iemand alleen omdat zij of hij gestudeerd heeft aan een bepaalde academie of bij iemand met een be- kende en gewaardeerde naam. Terwijl toch eigenlijk al- leen de kwaliteit behoort te tellen. *J.H. van den Berg Zuidwolde (Dr)*

Ook een denktank insturen? denktank@trouw.nl

Redactie Podium Trouw, Postbus 859, 1000 AW Amsterdam
Telefoon 020-5622751 E-mail: podium@trouw.nl

Podium is een vrijplaats voor discussie. Artikelen tellen maximaal 700 woorden, Brieven maximaal 150. Alle stukken zijn op persoonlijke titel. De redactie behoudt zich het recht voor bijdragen te weigeren, te redigeren of in te korten. Bijdragen worden ook via internet, databank of anderszins verspreid. Eventuele auteursrechten blijven berusten bij de schrijver. Inzendingen graag voorzien van naam, adres en telefoonnummer, ook de e-mails.